



“Proqram mühendisliyinin aktual elmi – praktiki problemləri”

I respublika konfransının

Q Ə R A R I

Bakı şəhəri

17 may 2017-ci il

BMT tərəfindən minilliyin ideologiyası kimi bəyan edilən, bəşəriyyətin inkişafının əsas istiqaməti olan, min illərdən bəri yığılıb qalan sosial-iqtisadi problemlərin həllinə xidmət edən informasiya cəmiyyətinin əsasında informasiya-kommunikasiya texnologiyaları və biliklər iqtisadiyyatı dayanır. Biliklər iqtisadiyyatının ən mühüm sektorlarından biri də məhz proqram mühendisliyidir. Hazırda bu sektor dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin iqtisadi inkişaf prioritetlərindən biri kimi çıxış edir. Proqram sənayesindən əldə edilən gəlirlər bir sıra ölkələrin iqtisadi gəlirlərinin əsasını təşkil edir.

Ölkəmiz də dünyada baş verən bu inkişaf tendensiyasından kənar qalmır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev İKT-ni Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafının prioritet sahəsi elan etmişdir. Dövlət başçısı həmçinin “qara qızılı insan kapitalına çevirək” ideyasını irəli sürərək, ölkəmizdə artıq qədəm qoyduğumuz postneft dövründə yüksək texnologiyalar sektorunun, biliklər iqtisadiyyatının inkişaf etdirilməsini əsas hədəf kimi qarşıya qoymuşdur. Ölkəmizdə bu sektorun inkişaf etdirilməsi üçün bir sıra konseptual və normativ-hüquqi sənədlər qəbul edilmişdir.

O cümlədən, “Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyasında innovativ sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi və yeni fəaliyyət növlərinin və məhsullarının inkişafı üçün əlverişli mühit yaradılması, elmtutumlu məhsulların və texnologiyaların işlənilməsi və tətbiqi üçün texnoparklar və innovasiya zonaları yaradılması da nəzərdə tutulmuşdur. “Azərbaycan Respublikasında informasiya cəmiyyətinin inkişafına dair 2014-2020-ci illər üçün Milli Stratejiya”da da ölkəmizdə rəqabətədavamlı, ixracyönlü yüksək texnologiyalar sektorunun, informasiya və biliklərə əsaslanan iqtisadiyyatın inkişaf etdirilməsi, eyni zamanda, yüksək texnologiyalar üzrə elmi-texniki potensialın gücləndirilməsi əsas hədəflərdən biri kimi müəyyən edilmişdir. “Azərbaycan Respublikasında telekommunikasiya və informasiya texnologiyalarının inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi”ndə qeyri-neft sektorunun prioritet istiqamətlərindən olan innovasiya yönümlü və biliklərə əsaslanan iqtisadiyyatın qurulması, beynəlxalq və yerli bazarlara yüksəkkeyfiyyətli və rəqabətədavamlı informasiya

texnologiyaları məhsullarının çıxarılması, İKT sahəsində bilik və bacarıqların artırılması məsələləri öz əksini tapmışdır.

Biliklər iqtisadiyyatının bir segmenti kimi formalaşmaqda olan proqram sənayesinin əsasında “elm-təhsil-innovasiya” üçbucağı dayanır. Belə ki, bu sektorun inkişaf etdirilməsi üçün, ilk növbədə, müvafiq elmi-texniki potensialın, təhsil və innovasiya mühitinin yaradılması, yüksək ixtisaslı kadrların hazırlanması vacibdir.

Bu baxımdan 17 may 2017-ci il tarixdə AMEA Rəyasət Heyəti, Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi və AMEA İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunun təşkilatçılığı ilə keçirilən **“Proqram mühəndisliyinin aktual elmi – praktiki problemləri”** I respublika konfransının əsas məqsədi də ölkəmizdə qeyd edilən dövlət siyasətinə uyğun olaraq proqram mühəndisliyinin formalaşmasına elmi dəstək vermək, bu sahədəki multidisiplinar elmi-praktiki problemləri, mövcud dünya təcrübəsini nəzərə alaraq milli prioritetləri müəyyənləşdirmək idi.

Konfransda təhsil və İKT sahəsində çalışan alim və mütəxəssislər tərəfindən plenar iclasda 6, üç tematik seksiyada isə 87 məruzə təqdim olunmuş, bir çox əhəmiyyətli təkliflər və tövsiyələr irəli sürülmüşdür.

Yuxarıda qeyd edilənlər nəzərə alınaraq qərara alındı:

1. **“Proqram mühəndisliyinin aktual elmi – praktiki problemləri”** I respublika konfransının işi məqbul hesab edilsin.
2. AMEA rəhbərliyi tərəfindən proqram mühəndisliyi sahəsində aparılan elmi araşdırmalara dəstək verilməsi məqsədəuyğun hesab edilsin.
3. İnformasiya texnologiyalarının inkişaf tempinə adekvat olaraq təkliflərin işlənilməsi, həmçinin kadr hazırlığına dəstək vermək məqsədi ilə AMEA və Təhsil Nazirliyinin alim və mütəxəssislərindən ibarət elmi-metodiki şura yaradılsın.
4. İnformasiya texnologiyaları, o cümlədən proqram mühəndisliyi sahəsində dünyanın aparıcı universitetlərində geniş istifadə olunan dərsliklər müntəzəm olaraq Azərbaycan dilinə tərcümə edilsin. Eyni zamanda, milli kadrlar tərəfindən də dərsliklərin hazırlanmasına dəstək verilsin.
5. Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondundan xahiş olunur ki, proqram mühəndisliyi sahəsində irəli sürüləcək təşəbbüslərə dəstək versin.
6. Proqram mühəndisliyi sahəsində mövcud olan beynəlxalq standartlar əsasında milli standartların işlənilməsi məqsədəuyğun hesab edilsin, onların tətbiqi və tədrisi həyata keçirilsin.
7. «PROQRAM MÜHƏNDİSLİYİ» ixtisası bakalavr və magistr hazırlığı üçün təhsil proqramına daxil edilsin. Ölkənin müvafiq ali təhsil müəssisələrində «PROQRAM MÜHƏNDİSLİYİ» ixtisası üzrə kadr hazırlanması həyata keçirilsin.
8. Müvafiq ixtisaslar üzrə təhsil alan tələbələr üçün yay məktəbləri təşkil olunsun.
9. Proqram mühəndisliyi üzrə kadrlara tələb və təklifin müəyyən edilməsi üçün informasiya bazası formalaşdırılsın.
10. Azərbaycanda proqram mühəndisliyinin formalaşması və inkişafı üzrə Dövlət Proqramının işlənilməsi zərurəti barəsində müvafiq qurumlara müraciət olunsun.
11. Şagirdlərin, tələbələrin konkret və real İKT layihələrinə qatılması təmin edilsin.

12. Proqram məhsulunun yaradılması üçün müxtəlif yönümlü mütəxəssislərin (proqram təminatı, arxitektura, təhlükəsizlik, biznes və s.) birgə fəaliyyəti təşkil edilsin.
13. “Proqram mühəndisliyi” fənni doktorant və dissertantlara “İnformatika” fənnindən doktorluq minimum imtahanlarının tədris proqramına daxil edilsin.
14. Məktəblərdə proqram mühəndisliyi üzrə dərslərin keçirilməsi, əlavə məşğələlərin aparılması, gənc proqramçılar məktəbinin yaradılması təklif edilsin.
15. Xarici ölkələrin proqram mühəndisliyi sahəsindəki təcrübəsi öyrənilsin, xarici ölkələrdə kadr hazırlığının həyata keçirilməsi məqsədəuyğun hesab edilsin.
16. Konfransın materiallarının Təhsil Nazirliyinin elmi-tədris müəssisələri və onların kitabxanalarına, Milli Elmlər Akademiyasının müvafiq qurumlarına və ali məktəb kitabxanalarına, həmçinin əlaqədar təşkilatlara, konfransda məruzə olunan materialların xülasələrinin ingilis dilli variantının beynəlxalq təşkilatlara yayılması təmin edilsin.
17. Proqram mühəndisliyi sahəsində ölkədaxili və beynəlxalq əlaqələrin inkişaf etdirilməsi üzrə tədbirlər həyata keçirilsin.
18. Növbəti illərdə proqram mühəndisliyi problemləri üzrə respublika konfransının keçirilməsi məqsədəuyğun hesab olunsun.
19. Konfransda təqdim olunan məruzələrin ən yaxşılardan “İnformasiya Texnologiyaları Problemləri” və “İnformasiya Cəmiyyəti Problemləri” jurnallarında çap edilsin.
20. Konfransın təşkilində və keçirilməsində göstərdikləri dəstəyə görə təşkilat komitəsinə, proqram komitəsinə və işçi qrupa təşəkkür elan edilsin.